

Beroep tegen Besluit Wet Natuurbescherming van 26 september 2017, Provincie Gelderland,
Betreft vrijstelling bouw en exploitatie **windpark Bijvanck**.

Annex commentaar op de Zienswijzennota Wnb-ontheffing windpark Bijvanck, ongedateerd, Provincie Gelderland

14 november 2017

Appellant: J.J. Tiemersma, Broekzijdestraat 6, 6986CK Angerlo, 0653-146014, tiemersma@xs4all.nl

“Een herkenbaar standpunt waar zo nu en dan een rapport bij wordt besteld”

Minister Dijsselbloem 2014

Aangetekend aan:

Raad van State

Afdeling Bestuursrechtspraak

Postbus 20019

2500 EA DEN HAAG

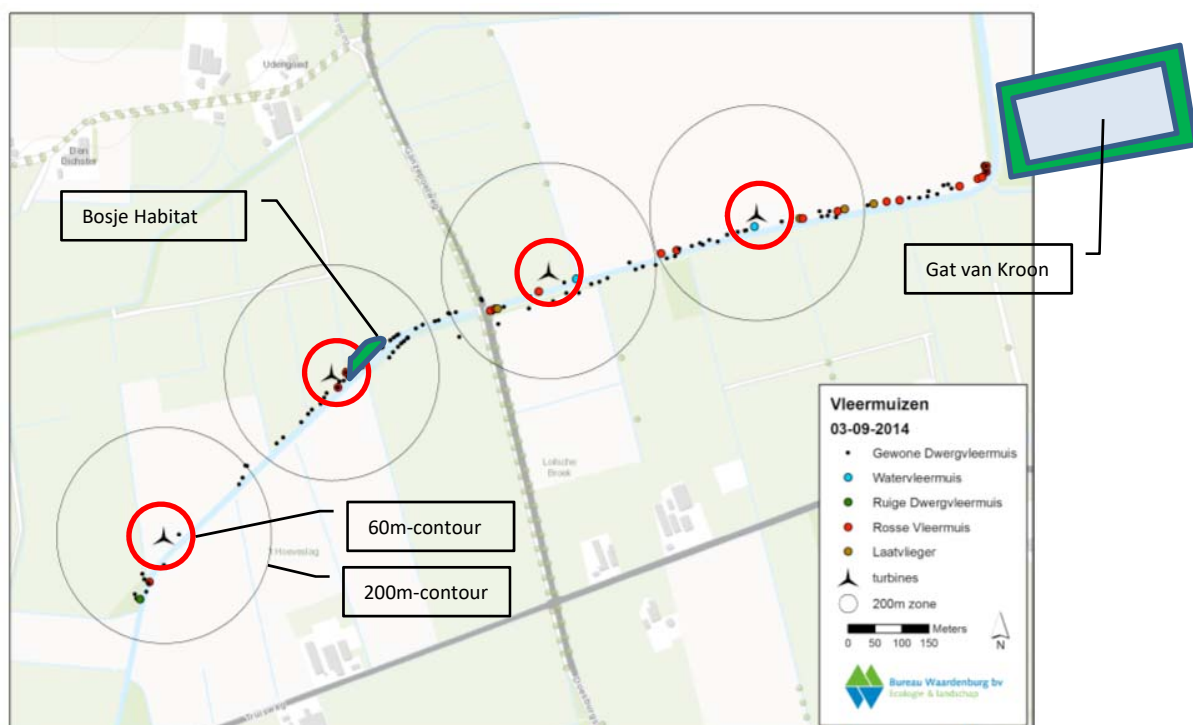
Hoogedelgestreng College van de Afdeling Bestuursrechtspraak,

Hierbij doe ik u een beroepsschrift toekomen tegen het bovenvermelde Besluit. Ik zie mijn woon- en leefomgeving achteruit gaan door een door de Provincie Gelderland gewenst windmolenpark, onder opnieuw onvoldoende op redelijkheid gebaseerde bestuursgronden. Ik verzoek u het Besluit nietig te verklaren op onderstaande argumenten.

Algemeen

1.

Bij het onderstaande komt soms onderstaande figuur van pas, basis overgenomen uit documentatie bij de ontheffing:

Figuur 3.1 Registraties van vleermuizen in en nabij het plangebied van Windpark Bijvanck tijdens veldonderzoek met een Batlogger op de avond van 3 september 2014.

Een slechtere locatiekeuze voor een windmolenpark zal moeilijk in Gelderland te vinden zijn, waar het gehele park precies samenvalt met een kennelijke vliegstrook van vleermuizen. Dit wordt navolgend toegelicht.

2.

Appellant komt tegen het Besluit in verweer als belanghebbende o.a. bij het voorkomen van

- Vermindering van aantallen vleermuizen die door hem als woongenot worden waargenomen in het zomerse half uur direct na zonsondergang van op en rond zijn erf, die ongetwijfeld samenhangen met de vastgestelde populaties nabij de windmolens
- Evenzo de door hem als woongenot ervaren nachtelijke kreten van meerdere kerkuilen en steenuilen
- Blanco evenzo de door hem als woongenot ervaren diefstal van zijn kippen en kuikens door de havik met nest in 2017 in de bosjes bij windmolen 2 (2^e van west) en meerdere buizerds
- Verminderd woongenot door de dagelijkse aanblik van de beoogde windmolens die het monument zouden zijn van het onbehoorlijk genomen bestuurlijke Besluit zoals navolgend aangegeven.
- Negatief imago van het volgens de Zienswijzennota algemene belang van energietransitie

Geen ontheffingsgronden

3.

Het Besluit beroept zich ten aanzien van art 3.8 Wnb onterecht dat er geen andere bevredigende oplossing(en) zouden bestaan (blz 9 A). Het beroep dat aanvrager en de Zienswijzennota (blz 5) doen op oorsprong van de locatie uit het Streekplan 2005 is onterecht, aangezien Provinciale Staten op 31 maart 2010 besloot dat de zoekzones windenergie uit het Streekplan 2005 niet de gronden zijn als bedoeld in de Crisis- en Herstelwet (Elektriciteitswet art 9^e). Verder is in het bij het Streekplan 2005 behorende SMB gesteld dat de zoeklocaties nog moeten worden afgewogen tegen andere belangen en milieu-effecten, hetgeen als nadere zeef zou moeten worden toegepast. Hiertoe behoort ook de belangen uit de Wnb. In de Windvisie Gelderland van 12 november 2014 zijn concrete locaties aangewezen, echter geheel zonder enige onderlinge afweging op aspecten die de Wnb behartigt. Dit geldt ook met c.q. voor z.g. reserve locaties (B-lijst) in de Windvisie. De locatie Bijvanck is daarin voorts slechts opgenomen zonder enkele afweging met welke andere (bevredigende) locaties dan ook, namelijk botweg als "locatie in onderzoek" met als motivatie dat er reeds een vorm van proces zou zijn opgestart voorafgaande aan de Windvisie. In casu is dit een aanvraag van een particulier met beroep op de Crisis- en Herstelwet voor een alleen door hem welgevallige locatie. Nog sterker: de provincie heeft, tegen oproep van de Commissie voor de m.e.r. in, slechts twee alterantievensets samengesteld en vergeleken, zonder de afzonderlijke locaties elk onderling af te wegen. Nog sterker: de provincie heeft de aspecten van de Flora en Faunawet i.c. Wnb in het geheel niet meegewogen in haar locatiekeuze in de Windvisie. Pas op 5 december 2014 (na de Windvisie) verschijnt een toetsing in het kader van de Flora- en Faunawet voor (alleen) deze locatie (Bijlage 2 bij Besluit). Er bestaat dan ook geen enkel bewijs dat er geen andere bevredigende oplossing zou bestaan. **De ontheffing bedient zich derhalve van een onterecht argument dat de locatie van het plangebied onvermijdbaar zou zijn.**

4.

De Zienswijzennota blz 5 legt over de locatiekeuze alleen een serie historische bestuursstappen en besluiten voor, die kennelijk zijn genomen zonder nog de kennis van de milieueffecten rond de Nwb-aspecten. Pas sinds Waardenburg 5 december 2014 ligt een waarneming van vleermuis voor. De Zienswijzennota stelt ongefundeerd dat ook voor andere locaties "niet valt uit te sluiten dat er een enkel aanvaringslachtoffer te verwachten is" en ongefundeerd dat "het enige alternatief zou zijn om geen windpark te realiseren". Zoals op meerdere aspecten in de lopende Beroepsprocedure rond het Inpassingsplan, wordt ook in het Besluit alleen al uit woordkeus duidelijk een doelredenering

toegepast: het windmolenpark moet op deze locatie. **Het Besluit stelt andere provinciale belangen voorop tegen belangen van de Wnb in.**

5.

Indien voor deze locatie al sprake zou zijn van een onderbouwd zoekgebied windenergie, dan kan een lijnopstelling verder van de Didamse Wetering gekozen worden, buiten de 200m contouren zoals in de hier opgenomen figuur aangegeven. Er is dus geen grond voor het verlenen van ontheffing omdat er geen dwingende reden is windmolens zo nabij de aangetoonde vliegroute van vleermuis te plaatsen. Achteraf de locatiekeuze van het Windpark Bijvanck binnen de eventuele zoekzone als een onvermijdbaar gegeven beschouwen vindt geen grond in de Windvisie en/of de Crisis- en Herstelwet. Het zoekgebied, zo dat al geldend zou zijn, is groter dan de nu gekozen ligging van het windmolenplan vlak naast de Didamse Wetering. **Het Besluit is in strijd met de zorgvuldigheid ten aanzien van de Wnb.**

6.

De Zienswijzennota gaat onterecht niet in op de in Zienswijze aangeduide kennelijke kernkwaliteit van Waardevol Open Gebied (in de ruimtelijke ordening) dat deze locatie zo veel (bijzondere soorten) vleermuizen herbergt. Noch op de ingediende Zienswijze dat *“dit in zekere mate voorspelbaar was en dit in de PlanMER Windvisie als criterium meegewogen had moeten en kunnen worden. In de Plan-MER werd per locatie slechts gewogen op 8 criteria, per windmolenlocatie op 1 A4. Maar niet op aspecten die de Wnb behartigt. Er werd verwezen naar detaillering van de effecten in de nadere onderzoeken zoals voor een Inpassingsplan. Na nu de milieu-effecten ietsjes nader duidelijk zijn geworden, moet dit terugwaarts effect hebben op de Plan-MER en daarmee op de alternatievensamenstelling in de Windvisie zelf. Het wegmoffelen van de effecten in een ontheffing FF-wet en/of Nb-wet doet tekort aan de beschikbaar zijnde of komende alternatieve locaties elders in de provincie Gelderland.”* **Het Besluit is dus gebaseerd op onvolledige verwerking van Zienswijzen, en bovendien gebaseerd op onvolledige milieu-informatie in de Plan-MER.**

7.

Indien zoals Het Besluit vermeldt, meer dan nihil vleermuis jaarlijks de dood vindt door de windmolens, is dat opgeteld voor meerdere soorten vleermuis zeker meer dan nihil. Te vaak redeneert Waardenburg dat indien een getal geldt voor één windturbine, die dan ook voetstoots zou gelden voor 4 stuks of elk willekeurige windparkomvang. Het gaat niet aan om alleen de instandhouding van een soort te beschouwen, de habitat van vleermuis als fenomeen wordt geweld aangedaan. **De afwegingen rond z.g. significantie van mortaliteit bij het Besluit zijn subjectief en twijfelbaar, en doen niet ter zake in de Wnb.**

8.

Het Besluit beroept zich ten aanzien van art 3.8 Wnb onterecht op de fictie dat met het windpark belangen van volksgezondheid en/of openbare veiligheid zouden worden gediend. Er wordt op blz 10 B een onbewezen lineair verband verondersteld tussen klimaatverandering en de volksgezondheid. Er wordt eveneens op blz 10 B een onbehoorlijk niet onderbouwd verband gelegd tussen voordelen van grootschalige toepassing van hernieuwbare (maar in vermogen zeer onbetrouwbare) energie en de ongestoorde elektriciteitsproductie en zulks vervolgens in onterecht verband gebracht met de openbare veiligheid. Het is juist de overheid die door subsidiëren en bevorderen van hernieuwbare energie die leveringszekerheid en daarmee kennelijk de veiligheid en volksgezondheid op het spel zet. Het willen afwentelen van de vermeende problemen uit het voorliggende plangebied op de belangen van de Wnb is onredelijk. **Het besluit beroept zich onterecht op hogere belangen dan die van de Wnb.**

9.

Het Besluit stelt onterecht dat het dienen van de volksgezondheid en/of openbare veiligheid uitsluitend gediend zou zijn met windparken. De provincie heeft specifiek voor windparken haar eigen

doelstellingen en heeft deze aangedragen binnen het IPO als antwoord op verzoek van het Ministerie EZ tot voldoende windplannen (NB “plannen”) op land. Deze doelstellingen ten aanzien van windenergie zijn niet de enige bevredigende oplossing ten aanzien van vermeende belangen van volksgezondheid en/of openbare veiligheid. Zo heeft een zonnepark van pv-panelen gegarandeerd minder mortaliteit onder vleermuizen en vogels dan een windmolenpark. **De ontheffing bedient zich derhalve van een ongeldig noodzakelijkheidsargument.**

10.

Het Besluit stelt op blz 10 B onterecht dat voor het initiatief voor het milieu wezenlijk gunstige effecten optreden. Dit kan op het aspect van duurzame energievoorziening het geval zijn, maar niet is gesteld dat er daarvoor geen andere bevredigende oplossing(en) zouden bestaan, met of zonder windenergie, of op andere locaties. Ernstiger is dat dit slechts een deelaspect van milieu betreft, waar hier navolgend wordt gesteld dat milieuschade wordt toegebracht ten aanzien van fauna, en in een beroepsprocedure tegen het Inpassingsplan voor dit windpark wordt gesteld dat milieuschade wordt toegebracht ten aanzien van landschap (waardevol open gebied en stiltegebied). **De ontheffing bedient zich derhalve te selectief van milieu-aspecten.**

Ontoereikend onderzoek, onjuiste interpretatie

11.

Het Besluit en Waardenburg 5 december 2014 noemen dat de windturbines zijn gepland op circa 60 meter vanaf de Didamsche Wetering en daarmee in zones met verhoogde vleermuisactiviteit. Volgens Waardenburg blz 20 is er zelfs sprake van een bovengemiddeld aantal waarnemingen in vergelijking met andere windparken (hee, toch een locatievergelijking?). Verzuimd wordt hierbij te vermelden dat de rotor diameter 122 meter zal bedragen en de tip dus zelfs de Didamsche Wetering raakt. Hoe toevallig is dit precies bij overheersende zuidwesten winden het geval. Hierover meldt de Zienswijzennota op blz 12 zeer onterecht dat er *“ook geen sprake van verstoring van vliegroutes in de gebruiksfase zal zijn, aangezien de belangrijkste vliegroutes boven de Didamsche Wetering liggen, op voldoende afstand van de windturbines”*. Nu is de Didamse Wetering slechts ca. 8 meter breed, zodat het moeilijk zal zijn voor vleermuizen de breedte van de Didamse Wetering aan te houden, zoals ook hun insectenprooien die niet strak zullen volgen. Dit is in lijn van bericht dat Appellant heeft ontvangen van de vleermuisautoriteit Herman Limpens, die overigens wijst op de verschillen in temperatuurverschillen rond water over de nacht en de seizoenen. Waardenburg vermeldt in haar Notitie van 8 september 2017 op blz 2 dan ook totaal ongegrond en in strijd met haar eigen bevindingen dat *“hier geen essentiële vliegroutes van/naar het foerageergebied worden doorsneden met de aanleg van het windpark”*. Ten eerste is de Didamse Wetering plus naastliggende brede omgeving fourageergebied op zich, want waar (schaars) water is zijn meer insecten, ten tweede wordt de windmolen slechts beoordeeld als paal op 60 meter afstand, in plaats van voorzien van 1.2-1.5 hectare snel draaiend rotorvlak. De tipsnelheid van de rotor bedraagt orde 40-80 m/s, dat is een duizelingwekkende 140-280 km/uur, tot aan het hart van een fourageerzone van vele soorten vleermuis. **Het Besluit baseert zich dan ook op onjuiste feiten c.q. onjuist geïnterpreteerde feiten t.a.v. de geometrie van windmolens, het plangebied en de vliegroutes.**

12.

Hoezeer Appellant ook waardeert dat de provincie bijlagen aan indieners van zienswijzen heeft toegezonden, wordt hiermee waarschijnlijk tevens beoogd aan te tonen dat ruim onderzoek zou zijn aangewend. Wat daarmee ook duidelijk wordt, is dat Waardenburg zeer duidelijk heeft geworsteld met de materie. Dit blijkt ook uit WOB-emails tussen Waardenburg, initiatiefnemer en de Provincie, waarover Appellant aanneemt dat die ook ter beschikking staan van uw afdeling (zoekwoord waardenburg, vleermuis). Waardenburg vermeldt in haar Notitie van 8 september 2017 dat een andere notitie als toelichting op de Zienswijzen zou zijn verschenen op 15 augustus 2017. Er ontbreekt

in de provinciale bijlagen die notitie Waardenburg 15 augustus 2017. Nu in zienswijze en dit beroepschrift van Appellant de kwaliteit en transparantie van onderzoek en/of conclusies daaruit wordt betwist, en Appellant het toepassen van tunnelvisie aan uw Afdeling wil voorleggen, is tijdige openbaarmaking van de notitie Waardenburg 15 augustus 2017 gewenst. Gezien de zeer lange vertragingen- en zwartingshistorie vanuit de provincie Gelderland zal een nieuwe WOB-procedure, zoals eerder bleek bij dezelfde Provincie, wederom te laat voor beroepschrift inzicht geven. **Het Besluit is kennelijk mede genomen op een niet openbaar gemaakte notitie Waardenburg 15 augustus 2017.**

13.

Voorts blijkt Waardenburg 5 december 2017 een aanpassing te zijn op Waardenburg 9 september 2014 met dezelfde titel "Effecten beschermde soorten Windpark Bijvanck, gemeente Zevenaar, Toetsing in het kader van de Flora- en faunawet" zoals behoorde bij het Besluit Inpassingsplan voor het windpark. Behalve toevoeging van latere veldwaarnemingen vleermuizen, blijken in Waardenburg 5 december 2017 om onduidelijke, maar uit doelredenering herkenbare redenen teksten te zijn weggelaten, zoals in paragraaf 3.3.7 "*De ruige dwergvleermuis en de gewone dwergvleermuis zijn soorten van half open landschap. Ze foerageren bij voorkeur nabij bomen (bos, bomenlanen, houtwallen etc.) en water.*" Een tekst bij het Inpassingsplan voldoet naar inzicht van de provincie (wie betaalt bepaalt, zie WOB-emails) dus niet bij de Ontheffing Wnb of vice versa, en er bestaat een wezenlijk verschil in hoeveelheid velddata. **Tenminste één van beide provinciale Besluiten is op onvolledige informatie tot stand gekomen.**

14.

Ten aanzien van de voorkeur van vleermuizen voor opgaande bomen (in lijnopstelling) en water, noemt Waardenburg 5 december 2014 op blz 10 over de situatie wel dat op ruim 300 m ten oosten van het plangebied ligt een bosperceel met een plas. De plas is slechts aan een zeer lang laarzenoetocht te bereiken en daarmee zeer stil. Dit gegeven wordt echter nergens herhaald, als aantrekkingskracht voor vleermuizen, de overduidelijke samenhang met de geconstateerde vliegroute en zelfs aannemelijke (dag-) verblijfplaatsen in de bomen. De veldwaarnemingen van vleermuis hebben zich onterecht niet uitgestrekt tot deze zeer beschutte en verlaten kolk, omgeven door hoog opgaande bomen. Hier kampeert de grondeigenaar fam. Kroon uit Nijkerk slechts ca. 2 maal per jaar. Het terrein "Gat van Kroon" moet toegankelijk zijn geweest voor veldonderzoek, doordat de familie logischerwijs en kennelijk relatie heeft met de initiatiefnemers, mede aangezien zij zich ondanks hun recreatief belang uitdrukkelijk niet hebben willen mengen in buurtoverleg over het windpark. Juist het samenstel van de afgelegen waterplas met de aansluitende lijnbebossing van de Didamse Wetering zou de meer dan gemiddelde vleermuisdichtheid kunnen verklaren. **Het Besluit is dan ook gebaseerd op onvoldoende onderzoek, met inbegrip van de iets ruimere omgeving.**

15.

Appellant heeft in Zienswijze aangegeven dat het vleermuisonderzoek Waardenburg 5 december 2014 getuige WOB-documenten in haast heeft plaatsgevonden, terwijl een eerste versie Waardenburg 9 september 2014 (tweede waarnemingsdag) reeds definitief, maar zonder deze waarnemingen bij het Besluit Inpassingsplan was gevoegd. In totaal zijn slechts twee septemberavonden gedurende slechts 2 maal 1 uur waarnemingen verricht. Het seizoen van september is een andere dan een warme zomeravond. Waardenburg toont desondanks geen bescheidenheid rond de statistisch te beperkte dataset. De mogelijke variatie blijkt ook al uit het verschil tussen de twee avonden. Hier dient een veiligheidsmarge toegepast te worden naar seizoen, soorten(populatie), tijdstippen en meetduur. De Zienswijzennota benoemt hierover onterecht en een beetje sneu "*Het is onduidelijk wat reclamant precies bedoelt*". Zonder onderbouwing wordt geoordeeld door de provincie dat het onderzoek zorgvuldig is uitgevoerd en zaken voldoende in kaart zouden zijn gebracht. Het laatste is letterlijk niet gebleken (kaart >200m, geen contour rotoroppervlak, ontbreken data en functie van de zeer aannemelijke habitat Gat van Kroon ontbreken data in het open gebied in en rond het plangebied), en er wordt door de provincie geen onderbouwd oordeel gegeven ten aanzien van de mate van

verantwoord te trekken conclusies c.q. statistische veiligheidsmarges op de resultaten. De rapportage “Wind turbines and bats in the Netherlands – Measuring and predicting”, Zoogdier Vereniging & Waardenburg, 19 november 2013 laat binnen elk van 5 windmolenparken een grote spreiding zien voor maanden, tijdstippen, weersomstandigheden. Het Besluit zou gezien het steekproefkarakter van de veldmetingen een veiligheidsfactor moeten aanhouden zoals gebruikelijk bij benaderende voorspellingen. **Het Besluit is dan ook gebaseerd op onvolledig en onduidelijk onderzoek, zonder veiligheidsmarges te hanteren, en op te weinig gefundeerde reactie op zienswijzen.**

16.

Het Besluit zou gezien de soms vage tekstkeuzen in de achterliggende rapporten Waardenburg een (tweede) veiligheidsfactor moeten aanhouden zoals gebruikelijk bij benaderende voorspellingen. In casu betekent dit dat niet gemiddelden gehanteerd moeten worden, maar extremen (tekstueel en getalsmatig) in negatief effect op het milieu. **Het Besluit is daarom in haar conclusies te lichtvaardig omgegaan met vermeende verwaarloosbaarheid van mortaliteit door het windpark van vleermuizen en vogels.**

17.

Uit de hier opgenomen figuur blijken binnen de ingetekende 200m contour rond een windmolenpaal nauwelijks andere waarnemingen dan in die strook parallel met de Didamse Wetering. Van de in Waardenburg 5 december 2014 blz 15 gegeven tabel benoemde waarnemingen buiten deze 200m contour is geen data of kaartmateriaal verstrekt. Toch zouden die niet geopenbaarde waarnemingen volgens Waardenburg liggen binnen het plangebied van het windpark. De 200m-cirkels sluiten echter bijna naadloos aan op elkaar en dekken het gehele plangebied af. Mogelijk zijn dit dan toch waarnemingen bij het Gat van Kroon? In elk geval is de waarde van het vergelijken binnen of buiten de 200m contour beperkt en lijkt onterecht te willen doen veronderstellen dat er vleermuisleven kan blijven bestaan binnen het plangebied van het windpark. Het omgekeerde lijkt evenzo mogelijk: bijna alle waarnemingen zoals de ondertiteling van de figuren in Waardenburg vermelden vallen binnen het plangebied en ook binnen de 200m-contour vanuit windmolenpalen die Winkelman e.a. 2008 of 2009 (ref. wisselt) “Ecologische en natuurbeschermingsrechtelijke aspecten van windturbines op land. Alterra-rapport 1780” als veiligheidsmarge adviseert. Sinds 2008 zijn overigens de afmetingen van windmolens enorm gegroeid (exponentieel sinds ca. 1980). De 200m-contour is derhalve nog een grote onderschatting van prudente veiligheid voor vleermuizen. Het is uit de hier opgenomen figuur voorts aannemelijk dat alle waarnemingen vanuit slechts één looproute langs de Didamse Wetering hebben plaatsgevonden. **Het Besluit is dan ook gebaseerd op onvolledig, onveilig en onduidelijk onderzoek.**

18.

Dit geldt ook de reactie in de Zienswijzennota ten aanzien van de door indiener van Zienswijze voorgelegde beschikbare reactietijd van vleermuizen van tot 1 seconde op de tipsnelheid van 80 m/s, waarover “Vleermuizen en windenergie”, Zoogdierverseniging VZZ juli 2007 heeft gerapporteerd. Er is volgens deze rapportage voor een vleermuis binnen 80m van het rotoroppervlak geen ontkomen meer aan een wiekklap, tenzij door toeval tussen de wieken door. Deze Russische Roulette op deze vooropgezette locatie kan niet anders dan verweten worden aan voorwaardelijke opzet (bewust de aanmerkelijke kans aanvaarden dat zijn gedraging schadelijke gevolgen kan hebben voor een dier of een plant). Er kan geen ontheffing zijn wegens vermeend “*minder dan een enkel incident per jaar*”, want het slagmiddel plaatsen precies in een vleermuisroute is bewuste opzet en expliciet verboden in de Wnb. Bovendien doen zich locaties in Gelderland voor zonder Wetering met bomenlijnen en een zeer verlaten waterplas, zodat de bewuste opzet vermijdbaar is ook. **Het Besluit verdoezelt dat juist met keuze voor deze vermijdbare locatie (zie hier opgenomen figuur) met opzet vleermuizen en vogels worden gedood.**

19.

Waardenburg 5 december 2014 noemt op blz 14 dat lijnvormige elementen, en met name de Didamse Wetering als lijnvormige element in de regel door vleermuizen worden gebruikt als oriëntatiemiddel. Dit wordt volgens Waardenburg bevestigd door de resultaten van het veldonderzoek op 3 en 9 september 2014 (figuur 3.1 en 3.2 Waardenburg en figuur in dit beroepsschrift deels opgenomen). Er blijkt een strook van voorkomen te zijn, samenvallend met de lijn van de Didamse Wetering en de lijnboschages ter weerszijden ervan. Niet alleen windmolenparken proberen zo ver mogelijk van woningen te blijven, ook vleermuizen kiezen kennelijk deze locatie waar weinig menselijke activiteit plaatsvindt, terwijl zich daar de ideale verblijfs-, oriëntatie- en predatiemogelijkheden in lange lijnvluchten voordoen. Het Gat van Kroon vormt daaraan een logisch verlengde, zo niet de kern voor de fouragerende kolonies. In de hier opgenomen figuur is in tegenstelling tot bij Waardenburg de reikwijdte van de rotoroppervlakken (60m afstand van de windmolenpaal) toegevoegd, die de waargenomen trek- of fouragelijnen vier maal blokkeren. Een meer effectieve verstoring van de populaties is nauwelijks denkbaar. De Zienswijzennota bij de Wnb ontheffing vat fijntjes samen hoe Waardenburg (2014) verstoring foutief wil definiëren: *“Op pagina 36 van dezelfde rapportage wordt gesteld dat het doorsnijden van een essentiële vliegroute van/naar het foerageergebied door een windpark alleen mogelijk is als er een bomerij wordt doorsneden of een watergang wordt gedempt, ten behoeve van de aanleg van een windturbine, die exact op de vliegroute wordt geplaatst.”* Deze laat wel heel erg zien hoe verwarren van doel en middelen leidt tot bijna lachwekkende uitspraken. **Het Besluit baseert zich op een te rooskleurige conclusie uit de gemeten feiten.**

20.

Het Vleermuisprotocol 2017 stelt net als die voor 2016 een aantal voorwaarden voor vleermuisonderzoek bij ruimtelijke ingrepen. Het onderzoek van Waardenburg 5 december 2014 versie 2 voldoet niet aan de voorschriften

- Minstens 2 uur onderzoek (op elk van minstens 2 onderzoeksdagen)
- Onderzoeksdagen minstens 20 dagen uiteen, voor vliegroute en foerageergebied minstens 8 weken uiteen
- Het voorkeur verdient alle bezoeken 's ochtends af te leggen
- Als in het donker meer dan een kwart van het (langgerekte) onderzoeksgebied niet valt te (over)zien of te beluisteren, moet een extra waarnemer ingeschakeld worden. Daarbij geldt voor die extra waarnemer weer dezelfde regel totdat het hele onderzoeksgebied goed in beeld is.
- Onderzoek onder meerdere, verschillende condities van weer is wenselijk, en in de loop van het jaar verschillende functies voor verschillende soorten
- Voor zomerverblijfplaatsen minstens eenmaal in de ochtend en minstens eenmaal in de kraamperiode
- Vooral ook gericht zijn op het vinden van verblijfplaatsen
- Betrekken van boomonderzoek dikker dan 30cm stam in de omgeving, inclusief holtes, spleten, scheuren, losse bast
- Betrekken water(plas) in iets besloten gebied in de omgeving
- Betrekken open gebied > 1ha, < 500 meter van water
- Afstemming op vleermuissoort omdat elke soort eigen specifieke tijden, data en perioden voor optimale waarneming heeft.

Hiermee is het vleermuisonderzoek onvoldoende en in kennelijke haast uitgevoerd.

21.

Het simpele feit dat over vleermuizen zeer weinig harde aantallen-gegevens beschikbaar zijn bij zowel landelijke als plaatselijke natuurvorsers in en rond het Loilse en Angerlose Broek, maakt dat zij enerzijds blij zijn met het werk van Waardenburg, maar omgekeerd dat Waardenburg niet lichtvaardig getallen de wereld in mag helpen. Het is vanwege die moeilijke grijpbaarheid, dat Nederland vanaf 17 maart 1992 de EUROBATS Agreement on the Conservation of Populations of European Bats ondertekende. Het Vleermuisprotocol 2017 schrijft voor dat, ingeval van aanwijzingen voor

migratieroutes en foerageergebied in het onderzoeksgebied, aandacht moet worden besteed aan de gebiedsfunctie bij veldwerk en beoordeling conform “Eurobats Publication Series No. 3”, vervangen door “No. 6 Revision 2014”. Met het nu uitgevoerde veldonderzoek van Waardenburg is voldoende aangetoond dat het om migratie en foerage gaat (los van de flauwe discussie of de 8m brede sloot binnen of buiten het plangebied valt). Van de vele voorschriften behoeft hier slechts genoemd te worden dat Eurobats voorschrijft dat geautomatiseerd veldonderzoek binnen 1 km van elke windturbine moet plaatsvinden gedurende een geheel jaarseizoen en onderzoek naar slaapplekken in 2-5 km afstand. Het is duidelijk dat het uitgevoerde veldonderzoek slechts kan dienen voor eerste verkenning, maar niet voldoet aan de internationaal overeengekomen standaard. Ook monitoring en mitigatie moet zeer veel breder uitgevoerd en geregeld zijn dan nu in het Besluit is opgenomen. **Het onderzoek, de mortaliteits- en mitigatievoorspelling en ook de verificatievoorschriften ten behoeve van c.q. in het Besluit voldoen niet aan UNEP/EUROBATS.**

Niet incidenteel

22.

Het Besluit stelt op blz 10 C ten onrechte dat er maximaal één tot enkele slachtoffers vallen onder gewone dwergvleermuis en Rosse vleermuis. Indien het al correct voorspeld is in Waardenburg 5 december 2014 blz 20 (Bijlage 2 bij Besluit) en op blz 7 van het Besluit overgenomen, dat zonder mitigerende maatregelen door dit windpark 20 vleermuisslachtoffers zullen vallen per jaar, zullen deze maatregelen volgens blz 38 daarvan verminderen met mogelijk 50% daarvan, zodat prudent 10 vleermuisslachtoffers per jaar zullen vallen. Hiervan 50% van 3 exemplaren Rosse Vleermuis, betekent het voorzien doden van niet eens prudent 1.5 Rosse vleermuis (die 0.5 zal het ook niet redden). De ongegronde hoop dat 90% sterfte kan worden gemitigeerd (blz 38) is een buitenlandse bovengrens en niet prudent, terwijl dan nog steeds 10% van 20 is 2 vleermuisslachtoffers voorspeld moeten worden. Het Besluit verdoezelt onterecht dat dit een volgens de Wnb te vermijden “voorzienbare sterfte” betreft, namelijk meer dan incidentele sterfte, omdat voorzien kan worden dat er van een soort jaarlijks 1.0 of meer slachtoffers vallen (volgens blz 21 van Waardenburg 5 december 2014). De redenering van het Besluit dat het na mitigerende maatregel zou gaan om altijd (is statistisch 100% onderschrijding) minder dan 1 slachtoffer per jaar en daarmee om incidenten is onjuist. **Het Besluit is daarmee reeds getalsmatig in strijd met de Wnb zelf.**

23.

Het rapport “Wind turbines and bats in the Netherlands – Measuring and predicting”, Zoogdier Vereniging en Waardenburg, 19 november 2013 maakt op blz 40 melding, zonder de naam van het windpark te verraden, dat tenminste bij één windpark in Nederland een mortaliteit onder vleermuis voorkomt van 10-40 stuks per jaar per turbine (sic), ofwel 40 tot 160 gedode vleermuis per jaar per windpark van 4 windmolens. Gezien de bovengemiddelde aantallen vleermuis in het plangebied van windpark Bijvanck, is er alle reden te verwachten dat zulke cijfers ook in dit plangebied behaald zullen worden. **Het Besluit baseert zich dan ook op onverantwoorde aannames van de achterliggende rapporten dat de mortaliteit van het windpark beperkt zou blijven tot 10-20 stuks per jaar.**

24.

Dat karkastellingen kunnen leiden tot andere resultaten dan aan het Besluit onderliggende rapportages geeft het rapport “Wind turbines and bats in the Netherlands – Measuring and predicting”, Zoogdier Vereniging & Waardenburg, 19 november 2013 weer in hoofdstuk 9, waar gecorrigeerd voor totaal van 5 (willekeurige) Nederlandse windparken en 54 dagen tellingen gemiddeld 24 dodingen per jaar plaats bleken te vinden en met 85% interval 65 dodingen per windpark (tabel 12). De akoestische metingen op de gondels bleken een zeer slechte voorspeller (par. 9.3), en een programma op de windmolenbesturing bleek niet te kunnen worden opgesteld wegens algehele onbetrouwbaarheid (par. 9.4). Dit volgt ook uit het rapport “Analyses of bat collision data at wind farms

in the Netherlands, Zoogdiervereniging & Oikostat.ch, 26 juni 2013: stilzet-algoritmen zijn wegens gebrekkige en te kleine datasets (nog) niet betrouwbaar op te zetten (blz 29). **Het Besluit hecht dan ook een onverantwoord vertrouwen aan de getalsvoorspellingen uit de onderliggende rapportages, waardoor de conclusie dat geen voorziene dodingen zullen plaatsvinden eerder voortkomt uit wensdenken dan de feiten.**

Ontoereikende voorwaarden

25.

Het Besluit stelt als ontheffingsvoorwaarde onterecht dat een cut-in en cut-out windsnelheid van 5 m/s zou volstaan, terwijl dit prudent 6 m/s zou moeten zijn volgens Waardenburg 5 december 2014 blz 20. Een grens van 7 m/s op gondelhoogte komt voort uit “Wind turbines and bats in the Netherlands – Measuring and predicting”, Zoogdier Vereniging en Waardenburg, 19 november 2013 (o.a. fig. 4.9 daarvan). Waar de in voorwaarden te meten windsnelheden aannemelijk op de gondel (ca. 110m hoogte) plaats zullen vinden, raakt de tip van wieken ook een ca. 50m-hoogtelijn, zodat in prudentie de snelheid van wind op die hoogte zou moeten worden gemeten en genormeerd. Met de figuur in Zienswijze van Appellant blijken de meeste vleermuissoorten en dus slachtoffers te vallen aan de onderzijde van het rotoroppervlak (met uitzondering van de Rosse Vleermuis die op gondelhoogte vliegt). Waardenburg stelt daar onterecht bij dat vleermuisactiviteit niet plaats zou vinden in het half uur na zonsopgang en het half uur voor zonsopgang. Juist in die periode neemt het menselijk oog van omwonenden waaronder Appellant de snelle vluchten van vleermuis waar. De mitigerende stilstand zou dus (prudent) moeten gelden bij windsnelheden kleiner dan 7 m/s gemeten op 50m hoogte en gedurende zonstand achter de horizon. Wil dit verifieerbaar zijn voor handhaving en belanghebbenden dan zouden de windmolens stilgezet moeten worden bij nachtelijke windkracht 4 Beaufortschaal of minder, zoals door het KNMI gepubliceerd. Volgens het Vleermuisprotocol 2017 echter, mag vleermuisonderzoek zelfs uitgevoerd worden tot 6 Beaufort (sic), zodat dit een prudente grens moet zijn waarbij overschrijding daarvan de stilzetregeling in werking gesteld moet worden. Verder dient volgens “Wind turbines and bats in the Netherlands – Measuring and predicting”, Zoogdier Vereniging & Waardenburg, 19 november 2013 blz 40 tevens expliciet de vrijloop bij stilstand noodzakelijk verboden te moeten worden. Indien zoals het Besluit stelt daarnaast nog een programma moet draaien in de windmolenbesturing aan de hand van activiteitsmetingen, volstaat volgens hetzelfde rapport fig. 4.5 een activiteitsmeting op alleen de gondel niet, maar moet dit ook op lagere hoogte worden uitgevoerd, en dient bepaald te worden welke populaties/soorten gedetecteerd zullen worden (de techniek blijkt volgens die rapportage nog beperkt te herkennen). Zie s.v.p. figuur in Zienswijze van Appellant over soortverschillen. Het is onbegrijpelijk dat het Besluit inzake belangen van Wnb zoveel randvoorwaarden “uitlegt” naar de grenzen van haar doelredeneren. **Het Besluit dient dan ook haar voorwaarden op al deze punten aan te passen, zo niet haar vertrouwen in de mitigatiemethode achterwege te laten.**

26.

Mede gezien de onzekerheden hier elders aangeduid vereist de zorgvuldigheid volgens de Wnb ook of juist bij toepassing van mitigerende maatregelen dat de voorspellingen geverifieerd zullen worden door schadeonderzoek, i.c. met grote regelmaat verzamelen en registreren van kadavers van vleermuizen en vogels. Dit betreft niet alleen het compleet zijn van de kennis welke populaties aan de orde zijn (BAT-detectors kunnen slechts enkele soorten(groepen) van elkaar onderscheiden via Anabat-filters), maar ook of het voorspelde aanvaringsrisico van minder dan 1.0 per jaar wordt bewaarheid. Het Besluit dient voor karkas-onderzoek voorwaarden op te nemen volgens protocol van de Zoogdiervereniging (zie ook hoofdstuk 5 van genoemd rapport Zoogdier Vereniging & Waardenburg 19 november 2013) en met vooraf bepaalde regelmaat en tijdsduur uit te voeren door een onafhankelijke kennisinstelling of deskundigenvereniging, gepaard met nadere bevoegdheden tot wijziging van de ontheffing tot aan intrekking van de ontheffing toe. In behoorlijk bestuur betekent dit

het vereisen van een waarborgsom voor het in dat geval doen verwijderen van de installaties. **Het Besluit dient dan ook haar voorwaarden op deze punten aan te passen.**

27.

Verder is het op grond van eerder genoemde rapportage "Analyses of bat collision data at wind farms in the Netherlands, Zoogdiervereniging en Oikostat.ch, 26 juni 2013 onverantwoord dat het Besluit vertrouwen legt in een stilstands algoritme in de kennelijke SCADA, dat in het belang van de aanvrager slechts tracht het verlies aan energieproductie te verminderen, ten koste van de eveneens gestelde nachtverboden. Het onderzoek naar deze mitigatiemethode is nog beperkt, maar een greep uit documentatie op batsandwind.org ("Curtailment 2008", Edward B. Arnett et al. 2009) laat in Table 4 zien dat bij 95% betrouwbaarheidsinterval (eindelijk eens statistiek) een stilstandsregeling < 6.5 m/s over 23 windmolens slechts een factor 2.3 mortaliteit bespaarde. **Het Besluit dient dan ook de vermeende effecten van de voorgestelde mitigatie van 20-40 vleermuisslachtoffers per jaar te verwerpen.**

Vogelhabitats

28.

Havik heeft volgens de Wnb Bern II bescherming en jaarrond nestbescherming categorie 4. Volgens waarnemingen door leden van de lokale Wildbeheereenheid heeft in de bosjes bij windmolen 2 (2^e van west) een havik genesteld (zie hier opgenomen figuur). Het is evident en historisch dat deze bosjes behoren tot de habitat van o.a. de havik. Deze bosjes worden overstreken of geraakt door het rotorvlak van windmolen 2 (het laatste indien de veiligheid van tegenovergesteld liggende grote gasleidingen minder wordt beschermd). Dit mag ondanks de vele uitzonderingen die voor deze vorm van duurzame energie kennelijk telkens worden gemaakt (Waardenburg) toch wel een verstoring van habitat genoemd worden. In het geval van nestverstoring zelfs een gevaar voor de (lokale) soortinstandhouding. Naar deze vogelnesten is ondanks zienswijzen op het Inpassingsplan in het geheel geen onderzoek gedaan. De bescherming van de nestplaatsen en de daarbij horende functionele omgeving valt in de zwaarste beschermingscategorie, Tabel 3 van de Ff-wet. Wel meldt Waardenburg 31 augustus 2017 op blz 2 dat verstoringseffecten van windturbines op vogels in de broedtijd reiken tot prudent 200m afstand, wederom waarschijnlijk slechts geteld vanaf de paal (60 meter afstand) en niet het rotorvlak (nihil m afstand). Ook Waardenburg 5 december 2014 stelt op blz 15 dat de agrarische gronden binnen het plangebied deel uit kunnen maken van het foerageergebied van soorten met jaarrond nestbescherming. Maar Waardenburg stelt op blz 15 verdoezelend dat "*Ook de functionele leefomgeving rond dergelijke nesten wordt door het windpark niet noemenswaardig aangetast. De actieradius van de desbetreffende vogelsoorten is namelijk groot ten opzichte van het ruimtebeslag van een windturbine. Daarnaast bedraagt de verstoringscontour van een windturbine voor deze vogelsoorten hooguit tientallen meters*". Een dergelijke kansbeschouwing is niet wetenschappelijk en niet conform de Wnb. Uit navraag bij De Vogelwerkgroep Stad en Ambt van Doesborgh blijkt o.m. uit afstanden tussen de nesten dat een foerageerafstand tot 1800m voor een havik normaal is, zodat 4 maal een wiekdiameter van 122m tenminste 27% van die afstand omvat (zie Bijlage). **Tenminste ten aanzien van de (potentiele) nestlocatie van de havik, is de ontheffing dus in strijd met de Wnb zelf.**

29.

Niet onderzocht is in hoeverre de habitat van vogels verstoord wordt en verjaging optreedt vanuit laagfrequent en/of ultrasoon geluid afkomstig van de windmolens. Wellicht vallen er in het geheel geen vogelslachtoffers door verjaging van de gehele lokale populaties doordat hun habitat geheel wordt verstoord. Dat kan ook voor uilen van belang zijn indien vleermuizen als hun prooi zouden verdwijnen. Uilen zelf produceren met hun vleugels laagfrequent geluid, zodat territoriumverstoring op kan treden. In die zin is het geen goed idee het oppervlak van de wieken een uilenvleugelstructuur

te geven (10dB minder geluidsproductie), maar het Besluit overweegt geen enkele mitigatie. Het Besluit legt zelfs geen verband tussen natuur en de unieke stilte in dit waardevol open landschap, dat door de ODRA (overigens pas na het Besluit) op terrein van Appellant is gemeten als slechts 30 dB(A) in de nacht. Voor geluidseffecten op vogels bestaan inmiddels goede meet- en berekeningsmethodieken, zoals Tauw 2012, waartoe het Besluit niet over gegevens beschikte. **Het Besluit is dan ook gebaseerd op onvolledig, onveilig en onduidelijk onderzoek.**

30.

Net als voor verjaging van de vleermuis (4 maal blokkade van duidelijke vliegroutes), wordt de habitat van vogels verstoord door het windpark. Waardenburg 31 augustus 2017 stelt op blz. 2 eerst dat “*met zekerheid geen sprake is van verstoring in de gebruiksfase*”, maar vervolgt met het literatuurgegeven dat verstoringseffecten bestaan tussen 50-200m vanaf een windmolen. Voor het lokaal wel of niet aanwezig zijn van beschermde soorten is geen onderzoek gedaan, anders dan een verwijzing naar een aanname van de auteurs in een onbekende publicatie (Verbeek&Prinsen,2014) met overigens dezelfde titel als Waardenburg 5 december 2014 (sic) dat het aanbod van vogels laag zou zijn en het vooral zal gaan om meeuwen en zangvogels (blz 23 van laatstgenoemd rapport). Het Besluit heeft geen enkele moeite gedaan om lokale kennis en kennis aanwezig bij het Sovon over beschermde vogelsoorten en/of vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaats in kaart te brengen. **Het Besluit is dan ook gebaseerd op onvolledig, onveilig en onduidelijk onderzoek.**

31.

Volgens de Bijlage bevinden zich tenminste 2 nesten van Buizerd midden in het plangebied, en binnen de zogenaamde 200m cirkels van Waardenburg. Hier is de geluidsbelasting door het windmolenplan zeker meer dan 48 dB(A) L_{den} . Deze waarde gelijkt op de (windmolens faciliterende) eis bij mensenwoningen 47 dB(A) L_{den} aan de randen van het plangebied. De vogelnorm komt volgens andere publicaties van Waardenburg uit de eis van 45 dB(A) die Lensink et al. stelde in “Verstorende effecten van groot vliegverkeer op broedvogels”, 2011. Mogelijk is dit de reden waarom het Besluit het niet nodig vond over nestlocaties te publiceren zoals in Bijlage. **De nestplaatsen van deze buizerds worden dus sterk verstoord door het Besluit.**

32.

Het getuigt wederom van doelredeneren als de Zienswijzennota Wnb ontheffing de besluitnemer wil doen geloven dat “*slechts de kokmeeuw en de stormmeeuw binding hebben met het plangebied van windpark Bijvanck*”. Het getuigt van miskennis van ooievaars, witte kraanvogels, vele roofvogels en weidevogels die dit waardevol open landschap met grote stilte deels jaarrond, deels essentieel in hun trek gebruiken. Omwonenden en Appellant nemen in oktober/november waar hoe dagelijks tegen de avond wilde ganzen in duizendtallen (jawel) overvliegen in met name een as zuidwest-noordoost, kennelijk tussen Rijnwaarden en het IJsselgebied. In meerdere percelen in en rond het plangebied overnachten en fourageren elk honderden wilde ganzen. Of dit slechts enkele maanden per jaar is doet aan de trefkans uitgedrukt in slachtoffers per jaar niet af. Hier is het kaart-fetisjme van de provincie debet aan: onderkende vogeldeelgebieden van de provincie verdienen extra bescherming, maar sluiten omgekeerd andere gebieden niet uit tot alleen interessant voor let wel kokmeeuw en stormmeeuw. Alleen al het zeer brede formatievliegen van kolganzen doorheen de as van het windmolenpark geeft statistisch een grotere kans op slachtoffers dan 0.99 mortaliteit per jaar. Waardenburg onderbouwt in het geheel niet de door haar genoemde mortaliteitskansen. **Het feit dat de Zienswijzennota slechts 6 zinnen wijdt aan vogels staat symbool voor de miskennis door het Besluit van de Wnb.**

33.

Dat er veel meer vogels van het plangebied gebruik maken dan de documenten achter het Besluit willen doen geloven, had de aanvrager en zeker de verlener van de Ontheffing eenvoudig zelf kunnen vaststellen en bij het Besluit kunnen voegen. Zij waren blijkens WOB-documenten op de hoogte van

nestkasten voor uilen bij en door omwonende boeren en van een waarschuwing van de Vogelwerkgroep Stad en Ambt Doesborgh. In Bijlage heeft Appellant met hulp van die Vogelwerkgroep, De Vleermuiswerkgroep Gelderland (vlegel.org) en waarnemings-vrijwilligers in het zuidelijke Loilse Broek en noordelijke Angerlose Broek slechts een eerste greep uit de beschikbare data opgenomen. Het plangebied blijkt jachtgebied voor vele soorten uilen en roofvogels. In het Atlasblok 40-26 blijken vele zeldzame en beschermde vogelsoorten (aangegeven met ster) voor te komen. Het plangebied blijkt habitat voor veel soorten vleermuis. **Het bagatelliseren van de habitats van vogels en vleermuizen door Waardenburg en het Besluit berust op omissies.**

34.

De Bijlage noemt veel soorten die voorkomen in de lijsten Bijlage II van het Verdrag van Bern, zodat volgens art 3.5 lid 2 zelfs verstoring van de habitat (lees fouragegebied, anderssoortige doortrek) verboden is. Dit geldt ook voor veel aangetroffen en/of habitateigen soorten vleermuis. Zie ook de nesten en tussenliggend leefgebied van Steenuil en Kerkuil in de Bijlage. **De aanvraag om ontheffing alleen al is dan ook ontoereikend voor het Besluit.**

Overigens

35.

Omdat daar nog een paar extra dingen in staan die in de Zienswijzennota niet of nauwelijks zijn behandeld, wordt de Zienswijze die Appellant tegen het voornemen van het Besluit heeft ingediend integraal onderdeel van dit beroepsschrift te worden geacht. Treffend voor de tunnelvisie van de Provincie Gelderland is hetgeen in de Zienswijzennota onder 4.8 wordt vermeld: *“Het algemeen belang van energietransitie weegt in dit geval zwaarder dan de wens van reclamant om in schemer laagvliegende vleermuizen te zien.”* **De Zienswijze dient opnieuw in het licht van de Wnb gezien te worden.**

36.

Naast een lezing over de kerkuil en steenuil zal Appellant in de buurtvereniging “ ’t Broek” nu ook pleiten voor een lezing over vleermuizen in ons woongebied. **Verder lijkt het voor die buurtvereniging zinvol ons aan te bieden als karkasrapers, om zo het gevogel in de rapportjes te helpen monitoren.**

Bijlage

Deze omvat

- 2 A4 Vogelwerkgroep Stad en Ambt Doesborgh (Frans Stam), betreft plangebied en noordelijk
- 8 A4 Telresultaten Vogelatlas Sovon (diverse vogelaars rondom plangebied)
- 3 A4 Vleermuishabitat gemeente Zevenaar (Herman Limpens, Zoogdierverseniging)

Met hoogachting,

J.J. Tiemersma

Roofvogels en uilen ten zuiden van Bingerden.

Het Landgoed Bingerden is één van de oudste en bekendste landgoederen van Nederland. Het landgoed heeft grote faam verworven dankzij de “Kwekerijdagen”. Het bosgebied is niet groot maar dankzij een buffer van bosjes en hagen bezit zij een rijke flora en fauna.

Nog onder de bezielende leiding van de helaas vroeg overleden jonkheer Van Weede zijn kilometers hagen aangeplant. De buffer is van groot belang voor de zoogdieren en vogels van het landgoed.

Vooraf de roofvogels en uilen profiteren van het boerenland met bosjes en hagen, hier vinden zij hun jachtgebied en hun nestgelegenheid. Ook zoogdieren als ree, vos en das voelen zich thuis rond Bingerden.

De plaatsing van grote windmolens zal een groot deel van de buffer ongeschikt maken als jacht- en broedgebied.

Uilen.

De kerkuil en steenuil staan op de z.g. “Rode Lijst” en mogen daarom niet verstoord worden.

De kerkuil leeft in het boerenland met hagen, wallen en bosjes. Hier leeft zijn prooi: muizen in allerlei soorten zoals veldmuizen, rosse woelmuizen, bosmuizen en spitmuizen. De kerkuil jaagt tot op 1,8 km van zijn broedplaats. De kerkuil jaagt langzaam vliegend boven zijn jachtterrein of zittend op een lage zitplaats, zoals paaltjes. Hij vangt zijn prooi bijna uitsluitend op gehoor. Het geluid van de windmolens maken deze jacht onmogelijk. De 7 broedparen kerkuilen verliezen een groot deel van hun jachtgebied. Ze zullen verhongeren als ze niet verhuizen!

De steenuil heeft een veel kleiner jachtgebied, soms is een flink boerenerv voldoende als er broedgelegenheid en voedsel aanwezig is. Maar ook zij (11 broedparen) zullen in het gedrang komen als de kerkuil het dichterbij huis moet zoeken omdat zijn jachtgebied is gekrompen!

Roofvogels.

De havik is tegenwoordig bijna geheel afhankelijk van het kleinschalige boerenland. Hier vindt hij nog voldoende prooien (vogels), het bosgebied is arm aan vogels door verdroging en vermesting. De havik broedt in het bos maar jaagt er buiten. Hij zit verscholen in de bosjes en loert op niet oplettende vogels die hij bij verrassing slaat. De havik (2 broedparen) broedt op Bingerden en in de bosjes langs de Pierikse Straat maar heeft zijn jachtgebied o.a. in het plangebied van de windmolens.

Onderzoek heeft duidelijk gemaakt dat rond windturbines een vermindering van activiteiten plaatsvindt van de plaatselijke roofvogels van rond de 41%.

Buizerd (7 broedparen) en torenvalk (4 broedparen) zullen dus stress ondervinden van de windmolens. De buizerd doet het de laatste jaren nog goed maar het aantal broedparen is in Nederland gestabiliseerd. De torenvalk gaat de laatste jaren hard achteruit.

De broedplaatsen van de roofvogels en uilen zijn door middel van nestkaarten doorgegeven aan Sovon Broedvogelonderzoek Nederland.

De plaatsing van de grote windturbines zullen de buffer rond het landgoed Bingerden voor een groot deel vernietigen.

Namens de Vogelwerkgroep van Stad en Ambt Doesborgh
Frans Stam
6986 AB Angerlo
frans.stam@gmail.com

- Flavik ● 2
- Torenvalk ● 4
- Buiserd ● 7
- Kerkvul ● 7
- Steenmil ● 11

2017

Territoria / breedplaatsen

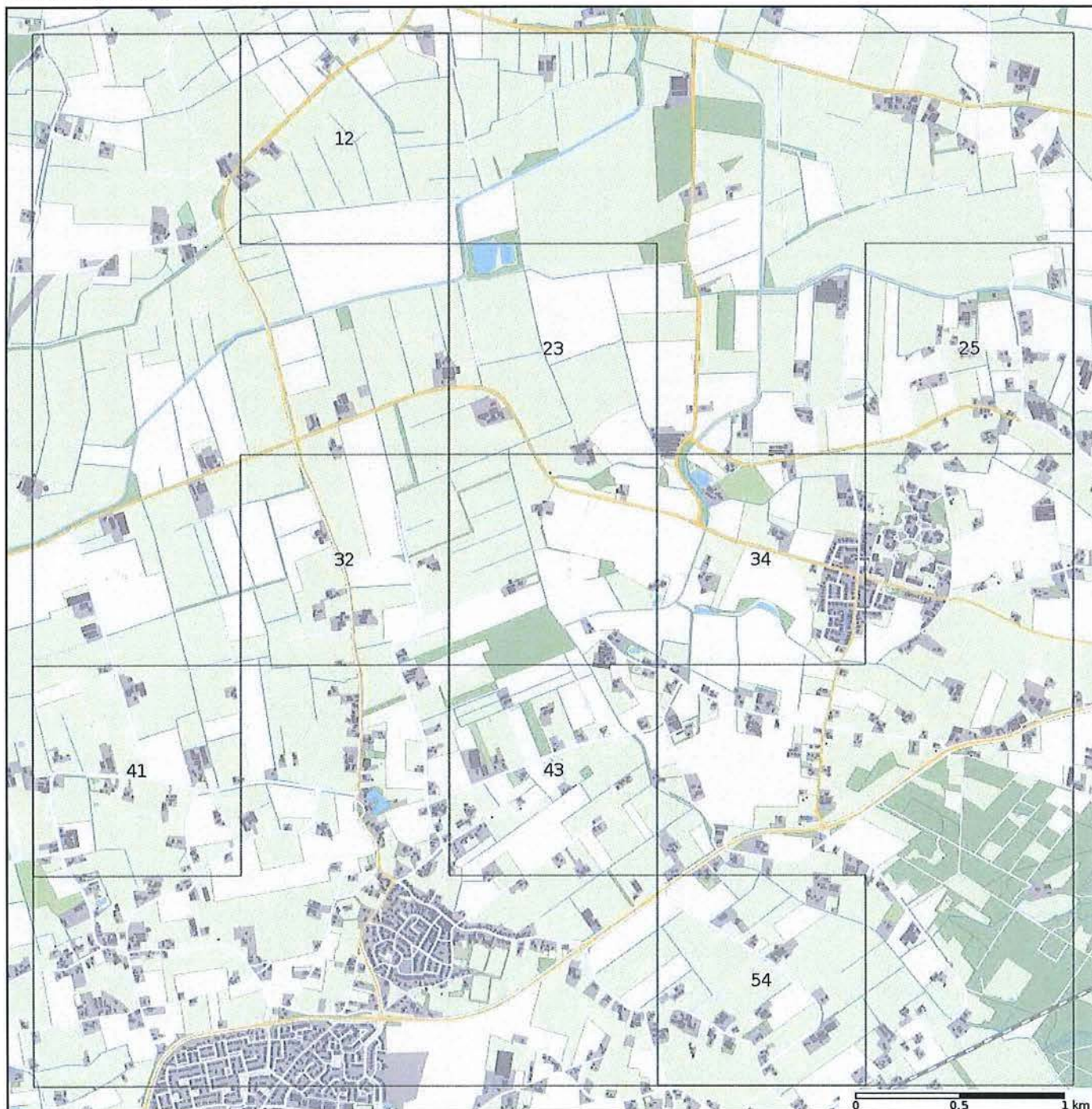

86 km²
 Stad en Ambt Doesborgh

Op deze kaart alle intekensoorten buiten de kilometerhok-onderzoeken (het Gouden Grid-onderzoek) noteren op de plaats van uw waarneming. Gebruik zoveel mogelijk de voorgedrukte afkortingen die vermeld staan in de lijst. Van kolonievogels alleen nestlocaties intekenen.

Kaart voor het atlasblok-onderzoek

40-26

Broedcodes

Vul per soort indien bekend in de kolom onder Brc de hoogste vastgestelde broedcode in. Gebruik de volgende cijfers:

1. Volwassen individu in broedbiotoop zonder aanwijzing voor broeden.	9. Transport van nestmateriaal, nestbouw.
2. Waarneming van zingende of baltsende vogel in broedbiotoop.	10. Afleidingsgedrag.
3. Paar in broedseizoen in geschikt broedbiotoop.	11. Pas gebruikt nest of verse eierschalen nabij nest.
4. N.v.t.	12. Pas uitgevlogen jongen van nestblijvers, donsjongen van nestvlieders.
5. Baltsend paar.	13. Bewoond nest met onbekende inhoud.
6. Bezoek aan waarschijnlijke nestplaats.	14. Transport van ontlasting of voedsel voor nestjongen.
7. Angstkreten, alarm of ander waaks gedrag dat wijst op nest of jongen.	15. Nest met eieren.
8. Vogel met broedvlekken.	16. Nest met jongen gezien, of jongen in nest gehoord.

Home Status Resultaten Informatie Contact Boest Invoeren uitloggen mijn account

Mijn atlasblokken

# Atlasblok	nieuw bezoek	eerdere tellingen	kaart	overzicht tellingen	wintervogels			broedvogels		
1. 40-25	bewerk/kijk	maak pdf	dashboard	totalen	jaar schatting	eindschatting	totalen	jaar schatting	eindschatting	
2. 40-26	bewerk/kijk	maak pdf	dashboard	totalen	jaar schatting	eindschatting	totalen	jaar schatting	eindschatting	
3. 40-36	bewerk/kijk	maak pdf	dashboard	totalen	jaar schatting	eindschatting	totalen	jaar schatting	eindschatting	

Eindschatting van wintervogeltellingen voor 40-26

Aantallen hebben betrekking op de winters van 2012-2013 t/m 2014-2015:

Aantal soorten met aantalsschatting: ter plaatse 76 , overvliegend 0

Aantal soorten waargenomen tijdens PTT tellingen: 43.

Aantal soorten waargenomen tijdens Watervogel tellingen: 11.

Aantal soorten in Waarneming.nl en/of Telmee.nl in de winters van 2012-2013 t/m 2014-2015: 68 (maximum).

Klik op het getal voor meer info, berekend aantal is de som van de gemiddelde aantallen per km-hok.

Dit atlasblok definitief insturen.

[Eindschattingen insturen](#)

Notes bij maken definitieve schattingen

- Voor schaarse en zeldzame soorten (met *) is een schatting verplicht. Weet u het echt niet kies dan de klasse "P".
- Voor algemene soorten is een schatting niet verplicht en hebben we de klasse "P" al voor u ingevuld. Het is echter wenselijk als u ook voor die "P" soorten een schatting kunt maken, maar alleen als u die voldoende betrouwbaar acht.
- De regels van soorten waargenomen tijdens het atlasonderzoek zijn lichtgroen gekleurd, lichtblauwe regels betreft soorten met een schatting gebaseerd op aanvullende bronnen.
In de witte regels staan soorten uit aanvullende bronnen, waarvoor nog geen schatting is gemaakt.

#	Soort	Hoogste schatting	PTT 12/13	wavo 12/13	Wrn.nl 12/13	atlas 12/13	schatting 12/13	PTT 13/14	wavo 13/14	Wrn.nl 13/14	atlas 13/14	schatting 13/14	PTT 14/15	wavo 14/15	Wrn.nl 14/15	atlas 14/15	schatting 14/15		
1.	Aalscholver	B: 4-10					B: 4-10							1	1				bekijj
2.	Grote Zilverreiger *	B: 4-10	2		6	7	B: 4-10	3		1			1		3				bekijj
3.	Blauwe Reiger *	A: 1-3	1			1	A: 1-3	3		1									bekijj
4.	Ooievaar *	A: 1-3					A: 1-3								2				bekijj
5.	Knobbelzwaan *	A: 1-3	2		2	2	A: 1-3	2		22			2		1				bekijj
6.	Zwarte Zwaan *	A: 1-3			1		A: 1-3												bekijj
7.	Wilde Zwaan *	N: niet aanwezig					N: niet aanwezig												bekijj
8.	Toendrarietgans	E: 51-100			4	10	E: 51-100			2									bekijj
9.	Kolgans	I: >1000	40		7500	350	I: >1000	324		5000			1735		750				bekijj
10.	Grauwe Gans	G: 251-500	15	15		52	G: 251-500							39	10				bekijj
11.	Brandgans	D: 26-50			200	2	D: 26-50												bekijj
12.	Roodhalsgans *	A: 1-3								1		A: 1-3							bekijj
13.	Nijlgans *	C: 11-25		9	2	9	C: 11-25	3						2	9				bekijj
14.	Smient																		bekijj
15.	Krakeend																		bekijj
16.	Wilde Eend	P: aanwezig					P: aanwezig												bekijj
17.	Kuifeend	P: aanwezig					P: aanwezig												bekijj
18.	Rode Wouw *	A: 1-3			1		A: 1-3												bekijj
19.	Blauwe Kiekendief *	A: 1-3								1		A: 1-3							bekijj
20.	Havik *	A: 1-3				1	A: 1-3			1									bekijj
21.	Sperwer *	B: 4-10			1	1	B: 4-10												bekijj
22.	Buizerd *	D: 26-50	3		1	3	D: 26-50	6		1			3		6				bekijj
23.	Torenvalk *	B: 4-10			2	1	B: 4-10	1		1			1		1				bekijj
24.	Smelleken *	A: 1-3								1		A: 1-3							bekijj

#	Soort	Hoogste schatting	PTT 12/13	wavo 12/13	Wrn.nl Telmee	atlas 12/13	schatting 12/13	PTT 13/14	wavo 13/14	Wrn.nl Telmee	atlas 13/14	schatting 13/14	PTT 14/15	wavo 14/15	Wrn.nl Telmee	atlas 14/15	schatting 14/15		
25.	Slechtvalk *	A: 1-3											1					A: 1-3	bekijl
26.	Patrijs *	B: 4-10				7	B: 4-10												bekijl
27.	Fazant *	B: 4-10						4				B: 4-10							bekijl
28.	Waterhoen *																		bekijl
29.	Meerkoet	B: 4-10					B: 4-10						2						bekijl
30.	Kievit	B: 4-10				3	B: 4-10												bekijl
31.	Watersnip *																		bekijl
32.	Houtsnip *	A: 1-3											1					A: 1-3	bekijl
33.	Witgat *																		bekijl
34.	Kokmeeuw	H: 501-1000	102				H: 501-1000			3500			233	50	1500				bekijl
35.	Stormmeeuw	I: >1000				14	I: >1000	350		10			500	50					bekijl
36.	Stadsduif	B: 4-10						4				B: 4-10							bekijl
37.	Holenduif *	F: 101-250	16			37	F: 101-250			5									bekijl
38.	Houtduif	G: 251-500	15		4	17	G: 251-500	24		2			17						bekijl
39.	Turkse Tortel *	F: 101-250	26			31	F: 101-250	12		2			46		1				bekijl
40.	Kerkuil *	P: aanwezig				1	P: aanwezig												bekijl
41.	Oehoe *				1														bekijl
42.	Steenuil *	P: aanwezig				2	P: aanwezig	1											bekijl
43.	Ransuil *	C: 11-25				12	C: 11-25												bekijl
44.	IJsvogel *	A: 1-3				1	A: 1-3												bekijl
45.	Groene Specht *	A: 1-3				1	A: 1-3								1				bekijl
46.	Zwarte Specht *	A: 1-3				1	A: 1-3												bekijl
47.	Grote Bonte Specht *	C: 11-25				1	C: 11-25	2		1			1						bekijl
48.	Kleine Bonte Specht *																		bekijl
49.	Witte Kwikstaart *																		bekijl
50.	Winterkoning	P: aanwezig				1	P: aanwezig			1			1						bekijl
#	Soort	Hoogste schatting	PTT 12/13	wavo 12/13	Wrn.nl Telmee	atlas 12/13	schatting 12/13	PTT 13/14	wavo 13/14	Wrn.nl Telmee	atlas 13/14	schatting 13/14	PTT 14/15	wavo 14/15	Wrn.nl Telmee	atlas 14/15	schatting 14/15		
51.	Heggenmus	P: aanwezig					P: aanwezig												bekijl
52.	Roodborst	P: aanwezig			1		P: aanwezig						2						bekijl
53.	Merel	P: aanwezig	14			11	P: aanwezig	5					32		2				bekijl
54.	Kramsvogel	P: aanwezig			55		P: aanwezig			21					100				bekijl
55.	Zanglijster *	A: 1-3											2					A: 1-3	bekijl
56.	Koperwiek	P: aanwezig					P: aanwezig												bekijl
57.	Grote Lijster *	C: 11-25	3		1	4	C: 11-25			1									bekijl
58.	Goudhaan *	E: 51-100					E: 51-100			1			1		1				bekijl
59.	Vuurgoudhaan *																		bekijl
60.	Staartmees *	E: 51-100				14	E: 51-100						2						bekijl
61.	Glanskop *	C: 11-25					C: 11-25			1									bekijl
62.	Matkop *	A: 1-3						1				A: 1-3							bekijl
63.	Kuifmees *	B: 4-10					B: 4-10								2				bekijl
64.	Zwarte Mees *	E: 51-100					E: 51-100												bekijl
65.	Pimpelmees	I: >1000	2			2	I: >1000	3		1			3						bekijl
66.	Koolmees	I: >1000	5			3	I: >1000	5		1			11						bekijl

67.	Boomklever *	D: 26-50			2	D: 26-50	2		1					1						bekijj
68.	Boomkruiper *	C: 11-25				C: 11-25	1													bekijj
69.	Gaaï *	C: 11-25	1		1	C: 11-25	3		1							2				bekijj
70.	Ekster	F: 101-250	13			F: 101-250	2		12					6		1				bekijj
71.	Kauw	P: aanwezig	4			P: aanwezig	5		2					44						bekijj
72.	Roek *	G: 251-500	44			G: 251-500	39		24					16		250				bekijj
73.	Zwarte Kraai	F: 101-250	20		60	F: 101-250	4		11					32						bekijj
74.	Spreeuw	B: 4-10				B: 4-10	4							1040						bekijj
75.	Huismus	H: 501-1000	3		25	H: 501-1000	31		1					9						bekijj
#	Soort	Hoogste schatting	PTT 12/13	wavo 12/13	Wrn.nl 12/13	atlas schatting 12/13	PTT 13/14	wavo 13/14	Wrn.nl 13/14	atlas schatting 13/14	PTT 14/15	wavo 14/15	Wrn.nl 14/15	atlas schatting 14/15						
76.	Ringmus	P: aanwezig				3 P: aanwezig								5						bekijj
77.	Vink	H: 501-1000	4			10 H: 501-1000			15					10						bekijj
78.	Keep	P: aanwezig				P: aanwezig														bekijj
79.	Groentling	F: 101-250				F: 101-250														bekijj
80.	Putter *	D: 26-50	30			9 D: 26-50														bekijj
81.	Sijs *	D: 26-50				35 D: 26-50														bekijj
82.	Kneu *	A: 1-3											2						A: 1-3	bekijj
83.	Kruisbek *	A: 1-3								1				A: 1-3						bekijj
84.	Goudvink *	B: 4-10				B: 4-10			7											bekijj
85.	Appelvink *	B: 4-10				2 B: 4-10														bekijj
86.	Blauwe Pauw *	A: 1-3								1				A: 1-3						bekijj

Over Sovon

Sovon Vogelonderzoek Nederland organiseert landelijke vogeltellingen voor natuurbeheer, beleid en onderzoek.

Mede mogelijk gemaakt door

ASN bank
Stichting de Boom
Waarneming.nl

Home Status Resultaten Informatie Contact Boest Invoeren uitloggen mijn account

Mijn atlasblokken

#	Atlasblok	nieuw bezoek	eerdere tellingen	kaart	overzicht tellingen	wintervogels			broedvogels		
1.	40-25		bewerk/kijk	maak pdf	dashboard	totalen	jaar schatting	eindschatting	totalen	jaar schatting	eindschatting
2.	40-26		bewerk/kijk	maak pdf	dashboard	totalen	jaar schatting	eindschatting	totalen	jaar schatting	eindschatting
3.	40-36		bewerk/kijk	maak pdf	dashboard	totalen	jaar schatting	eindschatting	totalen	jaar schatting	eindschatting

Eindschatting van broedvogeltellingen voor 40-26

Aantal soorten waargenomen tijdens het atlasonderzoek: 72
 Aantal soorten met aantalschatting: 79

Dit atlasblok definitief insturen.

Opmerkingen bij maken definitieve schattingen

[Eindschattingen insturen](#)

- Voor schaarse en zeldzame soorten (met *) is een schatting verplicht. Weet u het echt niet kies dan de klasse "P".
- Het bepalen van de hoogste broedcode is verplicht voor alle soorten, ook waar schattingsklasse P al is ingevuld.
- De kolom 'max. brc.' is een handig hulpmiddel bij het bepalen van de hoogste broedcode per soort. Deze max. brc. is samengesteld op basis van alle bronnen (dus de eigen tellingen en de aanvullende bronnen).
- De regels van soorten waargenomen tijdens het atlasonderzoek zijn lichtgroen gekleurd, lichtblauwe regels betreft soorten met een schatting gebaseerd op aanvullende bronnen. In de witte regels staan soorten uit aanvullende bronnen, waarvoor nog geen schatting is gemaakt.

Ter referentie worden voor dit jaar de volgende kolommen weergegeven:

- Aantal soorten met geldige territoria binnen het BMP: 57.
 - Aantal soorten in Waarneming.nl en/of Telmee.nl: 48.
- Klik op het getal voor meer info, berekend aantal is de som van de gemiddelde aantallen per km-hok.

#	Soort	Hoogste schatting	BRC	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc 2013	atlas schatting 2013	brc 2013	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc 2014	atlas schatting 2014	brc 2014	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc 2015	atlas schatting 2015
1.	Blauwe Reiger *	N: niet aanwezig				1	7 N: niet aanwezig										
2.	Knobbelzwaan *	N: niet aanwezig					N: niet aanwezig										
3.	Grauwe Gans *	B: 4-10	12	1		6	12 B: 4-10	12									
4.	Nijlgans *	A: 1-3	6			2	3 A: 1-3	6									
5.	Krakeend *	A: 1-3	3			1	3 A: 1-3	3									
6.	Wilde Eend	C: 11-25	16			2	16 C: 11-25	16			1	2	3				
7.	Soepeend	A: 1-3	3				A: 1-3	3									
8.	Zomertaling *	N: niet aanwezig					N: niet aanwezig										
9.	Kuifeend *	B: 4-10	16				16 B: 4-10	16									
10.	Wespendief *	N: niet aanwezig					N: niet aanwezig										
11.	Rode Wouw *	N: niet aanwezig				1	1 N: niet aanwezig										
12.	Havik *	B: 4-10	16	2		2	16 B: 4-10	13	1	2	16			3	1	15	
13.	Sperwer *	A: 1-3	16	1	1	1	14 A: 1-3	16						3	1	16	
14.	Buizerd *	B: 4-10	16	8	1	2	16 B: 4-10	16	4	2	16			10	2	16	
15.	Torenvalk *	B: 4-10	16	1		1	16 B: 4-10	16	1	2	15			1	5	16	
16.	Boomvalk *	A: 1-3	1			1	1 A: 1-3	1									
17.	Patrijs *	B: 4-10	12			1	12 B: 4-10	12						2	2	2	
18.	Kwartel *	N: niet aanwezig	4				N: niet aanwezig							2	1	2	
19.	Fazant *	B: 4-10	3	2		1	2 B: 4-10	3									
20.	Waterhoen *	B: 4-10	9			1	9 B: 4-10	9									
21.	Meerkoet	B: 4-10	16				16 B: 4-10	16						1	1	9	
22.	Scholekster *	B: 4-10	15			2	15 B: 4-10	15									

23.	Kievit	C: 11-25	16	1	6	16	C: 11-25	16												
24.	Grutto *	N: niet aanwezig					N: niet aanwezig													
25.	Wulp *	A: 1-3	3				3	A: 1-3	3											
#	Soort	Hoogste schatting	BRC	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc	atlas	schatting 2013	brc 2013	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc	atlas	schatting 2014	brc 2014	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc	atlas	schatting 2015
26.	Tureluur *	N: niet aanwezig						N: niet aanwezig												
27.	Stadsduif	N: niet aanwezig						N: niet aanwezig												
28.	Holenduif *	D: 26-50	16	2		7	16	D: 26-50	16							2				2
29.	Houtduif	E: 51-100	16	20			3	16	E: 51-100	16						15				2
30.	Turkse Tortel	D: 26-50	9		1	2	9	D: 26-50	9							1				2
31.	Zomertortel *	N: niet aanwezig						N: niet aanwezig												
32.	Koekoek *	A: 1-3	2	1		1	2	A: 1-3	2											
33.	Kerkuil *	B: 4-10	15	1	1		15	B: 4-10	16	1	1		16			1	1			16
34.	Steenuil *	D: 26-50	16	7	5	1	16	D: 26-50	16	6	2		16			5	3			16
35.	Bosuil *	A: 1-3	4	1			2	A: 1-3	2											
36.	Ransuil *	A: 1-3	1					A: 1-3	1											
37.	Gierzwaluw *	D: 26-50	6			1	6	D: 26-50	6											
38.	Groene Specht *	B: 4-10	2	2			2	B: 4-10	2							1				2
39.	Zwarte Specht *	A: 1-3	2					A: 1-3	2											
40.	Grote Bonte Specht *	C: 11-25	16	11		1	12	C: 11-25	13							14				16
41.	Kleine Bonte Specht *	A: 1-3	4	1			2	A: 1-3	2											
42.	Kuifleeuwerik *	N: niet aanwezig						N: niet aanwezig												
43.	Veldleeuwerik *	N: niet aanwezig						N: niet aanwezig												
44.	Boerenzwaluw	F: 101-250	6		1	7	5	F: 101-250	16		2		1				1			6
45.	Huiszwaluw *	D: 26-50	16			42	13	D: 26-50	16											
46.	Graspieper	N: niet aanwezig						N: niet aanwezig												
47.	Gele Kwikstaart *	B: 4-10	12		1		12	B: 4-10	12		1		2			1				2
48.	Witte Kwikstaart	D: 26-50	12			2	12	D: 26-50	12		3		1				1			1
49.	Winterkoning	E: 51-100	4	16		1	2	E: 51-100	2							17				2
50.	Heggenmus	F: 101-250	2	7		1	2	F: 101-250	2							3				2
#	Soort	Hoogste schatting	BRC	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc	atlas	schatting 2013	brc 2013	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc	atlas	schatting 2014	brc 2014	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc	atlas	schatting 2015
51.	Roodborst	F: 101-250	14	31			14	F: 101-250	14		1		16			9				2
52.	Nachttegaal *	N: niet aanwezig	2					N: niet aanwezig			1		2							
53.	Zwarte Roodstaart *	B: 4-10	14			1	14	B: 4-10	14								1			2
54.	Gekraagde Roodstaart *	B: 4-10	4	1		1	2	B: 4-10	2								1			2
55.	Paapje *	N: niet aanwezig						N: niet aanwezig												
56.	Roodborsttapuit *	B: 4-10	12			1	12	B: 4-10	12		1		2			1	1			7
57.	Tapuit *	N: niet aanwezig				1	1	N: niet aanwezig												
58.	Merel	G: 251-500	14	62		2	14	G: 251-500	14							20	1			14
59.	Zanglijster	E: 51-100	10	26		1	10	E: 51-100	3							19				9

60.	Grote Lijster *	D: 26-50	14	7	2	14	D: 26-50	14							3		2
61.	Rietzanger *	N: niet aanwezig					N: niet aanwezig										
62.	Bosrietzanger	N: niet aanwezig					N: niet aanwezig										
63.	Spotvogel *	B: 4-10	4		1	1	2 B: 4-10	2		1	2				3	1	2
64.	Braamsluiper *	B: 4-10	4		1	1	2 B: 4-10	2							1	1	2
65.	Grasmus	C: 11-25	4	2		1	2 C: 11-25	2							5		2
66.	Tuinfluitier	D: 26-50	4	9			3 D: 26-50	3		1	2				3		2
67.	Zwartkop	F: 101-250	4	74		2	2 F: 101-250	3		1	2				40	1	2
68.	Fluitier *	N: niet aanwezig					N: niet aanwezig										
69.	Tjiftjaf	F: 101-250	4	33	1	2	3 F: 101-250	3		1	2				38	1	2
70.	Fitis	D: 26-50	4	5			2 D: 26-50	2							4		2
71.	Goudhaan	D: 26-50	4	29			3 D: 26-50	2									
72.	Vuurgoudhaan *	A: 1-3	2	3			2 A: 1-3	2									
73.	Grauwe Vliegenvanger *	E: 51-100	12	10		1	12 E: 51-100	3							7		2
74.	Bonte Vliegenvanger *	B: 4-10	4	3			2 B: 4-10	2									
75.	Staartmees *	B: 4-10	12	2		8	12 B: 4-10	3							4		3

#	Soort	Hoogste schatting	BRC	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc 2013	atlas	schatting 2013	brc 2013	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc 2014	atlas	schatting 2014	brc 2014	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc 2015	atlas	schal 2015
---	-------	-------------------	-----	-----	---------------	--------------	-------	----------------	----------	-----	---------------	--------------	-------	----------------	----------	-----	---------------	--------------	-------	------------

76.	Glanskop *	C: 11-25	3	7			2 C: 11-25	3								4				2
77.	Matkop *	B: 4-10	2	1			2 B: 4-10	2												
78.	Kuifmees *	A: 1-3	3	2			3 A: 1-3	3												
79.	Zwarte Mees	C: 11-25	16	8			2 C: 11-25	2									1		16	P: aanw
80.	Pimpelmees	G: 251-500	16	22	17	1	16 G: 251-500	16		14	16				5	14		16		
81.	Koolmees	G: 251-500	16	48	41	2	16 G: 251-500	16		34	16				8	47		16		
82.	Boomklever *	D: 26-50	16	7	3	1	16 D: 26-50	16		4	16				6	8		16		
83.	Boomkruiper	E: 51-100	3	20			3 E: 51-100	3							23			2		
84.	Wielewaal *	A: 1-3	2			1	2 A: 1-3	2												
85.	Gaai *	B: 4-10	3	2		1	3 B: 4-10	3		1	1				4	1		3		
86.	Ekster *	D: 26-50	13			5	13 D: 26-50	13												
87.	Kauw	E: 51-100	13			5	13 E: 51-100	13												
88.	Roek *	B: 4-10	13			9	13 B: 4-10	13												
89.	Zwarte Kraai	D: 26-50	11	1		2	11 D: 26-50	11							4			13		
90.	Spreeuw	E: 51-100	12			4	12 E: 51-100	12							9	1		15		
91.	Huismus	G: 251-500	13		6	12	9 G: 251-500	9		6	13	P: aanwezig		13		2		1		
92.	Ringmus	D: 26-50	5			1	5 D: 26-50	3												
93.	Vink	G: 251-500	4	53	1	2	3 G: 251-500	3							14	1		5		
94.	Europese Kanarie *	N: niet aanwezig					N: niet aanwezig													
95.	Groentling	E: 51-100	4				3 E: 51-100	3							3			2		
96.	Putter *	C: 11-25	3			4	3 C: 11-25	3												
97.	Kneu *	N: niet aanwezig	3				N: niet aanwezig			1	2									
98.	Goudvink *	B: 4-10	4	3			2 B: 4-10	3								1		1		
99.	Appelvink *	C: 11-25	4	7			3 C: 11-25	3							9			5		
100.	Geelgors *	A: 1-3	4	1			2 A: 1-3	2												

#	Soort	Hoogste schatting	BRC	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc 2013	atlas	schatting 2013	brc 2013	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc 2014	atlas	schatting 2014	brc 2014	BMP	Wrn.nl Telmee	max brc 2015	atlas	schal 2015
---	-------	-------------------	-----	-----	---------------	--------------	-------	----------------	----------	-----	---------------	--------------	-------	----------------	----------	-----	---------------	--------------	-------	------------

101.	Rietgors																			
------	----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

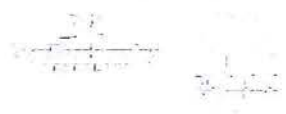
	N: niet aanwezig		N: niet aanwezig	
102. Grauwe Gors *	N: niet aanwezig		N: niet aanwezig	

Over Sovon

Sovon Vogelonderzoek Nederland organiseert landelijke vogeltellingen voor natuurbeheer, beleid en onderzoek.

Mede mogelijk gemaakt door

ASN bank
Stichting de Boom
Waarneming.nl

Copyright © 2016 Alle rechten voorbehouden | Disclaimer | Privacyverklaring

Gebied 5:

Bingerdenseweg. Weg door bos.

	Verblijfplaats	Foeragegebied	Vliegroute
Gewone dwergvleermuis	+	-	+
Ruige dwergvleermuis	+	-	+
Kleine dwergvleermuis			
Laatvlieger	+	-	+
Tweekleurige vleermuis			
Rosse vleermuis	+	-	
Bosvleermuis	+	-	
Gewone grootoorvleermuis	++	+	++
Grijze grootoorvleermuis			
Watervleermuis	++	++	++
Meervleermuis			
Franjestaart	++	++	++
Baardvleermuis	++	++	++
Brandts vleermuis			
Ingekorven vleermuis			
Bechsteins vleermuis			
Vale vleermuis			

- De gebouwen bieden mogelijke verblijfplaatsen voor gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis en laatvlieger.
- De bomen bieden mogelijk foeragegebied voor watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Ook bieden deze mogelijke verblijfplaatsen voor watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en bosvleermuis.
- De weg biedt een mogelijke vliegroute voor watervleermuis gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Geadviseerde maatregelen verlichting:

Gebruik van een vleermuisvriendelijke kleurspectrum (bv. Amber) is zinvol in het hele gebied wegens de nabijheid van bos en gebouwen.

Andere mogelijke maatregelen: 2, 3, 4, 5 en 7.

Gebied 6a:

Mariendaalseweg. Weg langs bos met enkele gebouwen.

	Verblijfplaats	Foeragegebied	Vliegroute
Gewone dwergvleermuis	+	-	+
Ruige dwergvleermuis	+	-	+
Kleine dwergvleermuis			
Laatvlieger	+	-	+
Tweekleurige vleermuis			
Rosse vleermuis	+	-	
Bosvleermuis	+	-	
Gewone grootoorvleermuis	++	+	++
Grijze grootoorvleermuis			
Watervleermuis	++	++	++
Meervleermuis			
Franjestaart	++	++	++
Baardvleermuis	++	++	++
Brandts vleermuis			
Ingekorven vleermuis			
Bechsteins vleermuis			
Vale vleermuis			

- De gebouwen bieden mogelijke verblijfplaatsen voor gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis en laatvlieger.
- De bomen bieden mogelijk foeragegebied voor watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Ook bieden deze mogelijke verblijfplaatsen voor watervleermuis gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en bosvleermuis.
- De weg biedt een mogelijke vliegroute voor watervleermuis gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Geadviseerde maatregelen verlichting:

Gebruik van een vleermuisvriendelijke kleurspectrum (bv. Amber) is zinvol in het hele gebied wegens de nabijheid van bos en gebouwen.

Andere mogelijke maatregelen: 2, 3, 4, 5 en 7.

Gebied 6b:

Kruisstraat, Broekzijdestraat en Ganzepoelweg. Rijkelijk begroeide weg (vooral de Kruisstraat) met verspreide bebouwing.

	Verblijfplaats	Foerageergebied	Vliegroute
Gewone dwergvleermuis	+	-	+
Ruige dwergvleermuis	+	-	+
Kleine dwergvleermuis			
Laatvlieger	+	-	+
Tweekleurige vleermuis			
Rosse vleermuis			
Bosvleermuis			
Gewone grootoorvleermuis	++	+	++
Grijze grootoorvleermuis			
Watervleermuis			++
Meervleermuis			
Franjestaart			++
Baardvleermuis			++
Brandts vleermuis			
Ingekorven vleermuis			
Bechsteins vleermuis			
Vale vleermuis			

- De gebouwen bieden mogelijke verblijfplaatsen voor gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis en laatvlieger.
- De begroeiing biedt mogelijk foerageergebied voor gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Ook bieden deze mogelijke verblijfplaatsen voor ruige dwergvleermuis.
- De weg biedt een mogelijke vliegroute voor gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Geadviseerde maatregelen verlichting:

Gebruik van een vleermuisvriendelijke kleurspectrum (bv. Amber) is zinvol, vooral aan de Kruisstraat en bij gebouwen met bossages.

Andere mogelijke maatregelen: 2, 3, 4, 5 en 7.